

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ സപ്തപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| സപ്തപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

സമുദ്രമുൽലംഘ്യ ഹനുമതോ ജാംബവദംഗദപ്രഭൃതിഭിഃ സുഹൃദ്ഭിഃ
സഹ സമാഗമഃ

ആപ്സത്യ ച മഹാവേഗഃ
പക്ഷവാനിവ പർവതഃ |
ഭുജംഗയക്ഷഗന്ധർവ -
പ്രബുദ്ധകമലോത്പലം ||5.57.1 ||

സ ചന്ദ്രകുമുദം രമ്യം
സാർകകാരണ്ഡവം ശുഭം |
തിഷ്യശ്രവണകാദംബ -
മദ്രശൈവലശാദ്യലം ||5.57.2 ||

പുനർവസുമഹാമീനം
ലോഹിതാംഗമഹാഗ്രഹം |
ഐരാവതമഹാദ്വീപം
സ്യാതീഹംസവിലാസിതം ||5.57.3 ||

വാതസംഘാതജ്വാലോർമി -
ചന്ദ്രാംശുശിശിരാംബുമത് |
ഹനുമാനപരിശ്രാന്തഃ
പുഷ്പുവേ ഗഗനാർണ്ഡവം ||5.57.4 ||

ഗ്രസമാന ഇവാകാശം
 താരാധിപമിവോൽലിഖൻ |
 ഹരന്നിവ സനക്ഷത്രം
 ഗഗനം സാർകമണ്ഡലം || 5.57.5 ||

അപാരമപരിശ്രാന്ത -
 ശ്യാംബുധിം സമഗാഹത |
 ഹനുമാൻ മേഘജ്വാലാനി
 വികർഷണിവ ഗച്ഛതി || 5.57.6 ||

പാണ്ഡുരാരുണവർണാനി
 നീലമാഞ്ജിഷ്ടുകാനി ച |
 ഹരിതാരുണവർണാനി
 മഹാദ്രാണി ചകാശിരേ || 5.57.7 ||

പ്രവിശന്നഭ്രജ്വാലാനി
 നിഷ്ക്ലമംശ്വ പുനഃ പുനഃ |
 പ്രകാശശ്യാപ്രകാശശ്വ
 ചന്ദ്രമാ ഇവ ദൃശ്യതേ || 5.57.8 ||

വിവിധാഭ്രഘനാപന -
 ഗോചരോ ധവലാംബരഃ |
 ദൃശ്യാദൃശ്യതനുർവീര -
 സ്തഥാ ചന്ദ്രായത്യേംബരേ || 5.57.9 ||

താർക്ഷ്യായമാണോ ഗഗനേ
 സ ബഭൗ വായുനന്ദനഃ |
 ദാരയൻ മേഘവൃന്ദാനി
 നിഷ്ക്ലതംശ്വ പുനഃ പുനഃ || 5.57.10 ||

നദൻ നാദേന മഹതാ
 മേഘസ്വനമഹാസ്വനഃ |
 പ്രവരാൻ രാക്ഷസാൻ ഹത്യാ
 നാമ വിശ്രോവ്യ ചാത്മനഃ ||5.57.11 ||

ആകുലാം നഗരീം കൃത്യാ
 വ്യഥയിത്യാ ച രാവണം |
 അർദയിത്യാ മഹാവിരാൻ
 വൈദേഹീമദിവാദ്യ ച ||5.57.12 ||

ആജഗാമ മഹാതേജഃ
 പുനർമധ്യേന സാഗരം |
 പർവതേന്ദ്രം സുനാദം ച
 സമുപസൃശ്യ വീർയവാൻ ||5.57.13 ||

ജ്യാമുക്ത ഇവ നാരാചോ
 മഹാവേഗോദ്ഭൃപാഗമത് |
 സ കിഞ്ചിദാരാത് സമ്പ്രാപ്തഃ
 സമാലോക്യ മഹാഗിരിം ||5.57.14 ||

മഹേന്ദ്രം മേഘസങ്കാശം
 നനാദ സ മഹാകപിഃ |
 സ പുരയാമാസ കപി -
 ര്ദിശോ ദശ സമന്തതഃ ||5.57.15 ||

നദൻ നാദേന മഹതാ
 മേഘസ്വനമഹാസ്വനഃ |
 സ തം ദേശമനുപ്രാപ്തഃ
 സുഹൃദ്ദർശനലാലസഃ ||5.57.16 ||

നനാദ സുമഹാനാദം
 ലാംഗൂലം ചാപ്യകമ്പയത് |
 തസ്യ നാനദ്യമാനസ്യ
 സുപർണാചരിതേ പഥി ||5.57.17 ||

ഫലതീവാസ്യ ഘോഷേണ
 ഗഗനം സാർകമണ്ഡലം |
 യേ തു തത്രോത്തരേ കൂലേ
 സമുദ്രസ്യ മഹാബലാഃ ||5.57.18 ||

പൂർവം സംവിഷ്ഠിതാഃ ശൂരാ
 വായുപുത്രദിദ്യക്ഷവഃ |
 മഹതോ വായുനൂനസ്യ
 തോയദസ്യേവ നിഃസ്വനം |
 ശുശ്രൂവുന്മേ തദാ ഘോഷ -
 മുരുവേഗം ഹനുമതഃ ||5.57.19 ||

തേ ദീനമനസഃ സർവേ
 ശുശ്രൂവുഃ കാനനൗകസഃ |
 വാനരേന്ദ്രസ്യ നിർഘോഷം
 പർജ്ജന്യനിനദോപമം ||5.57.20 ||

നിശ്ച്യ നദതോ നാദം
 വാനരാന്മേ സമന്തതഃ |
 ബഭൂവുരുത്സുകാഃ സർവേ
 സുഹൃദ്ദർശനകാക്ഷിണഃ ||5.57.21 ||

ജാംബവാൻ സ ഹരിശ്രേഷ്ഠഃ
 പ്രീതിസംഹൃഷ്ടമാനസഃ |

ഉപാമന്തര്യ ഹരീൻ സർവാ -
നിദം വചനമബ്രവീത് || 5.57.22 ||

സർവമാ കൃതകാർയോസൗ
ഹനുമാൻ നാത്ര സംശയഃ |
ന ഹ്യസ്യാകൃതകാർയസ്യ
നാദ ഏവംവിയോ ഭവേത് || 5.57.23 ||

തസ്യ ബാഹുരുവേഗം ച
നിനാദം ച മഹാത്മനഃ |
നിശമ്യ ഹരയോ ഹൃഷ്ടാഃ
സമുത്പേതുർയതസ്തതഃ || 5.57.24 ||

തേ നഗാഗ്രാനഗാഗ്രാണി
ശിഖരാച്ഛിഖരാണി ച |
പ്രഹൃഷ്ടാഃ സമപദ്യന്ത
ഹനുമാന്തം ദിദ്യക്ഷവഃ || 5.57.25 ||

തേ പ്രീതാഃ പാദപാദേഗ്രേഷു
ഗൃഹ്യ ശാഖാമവസ്ഥിതാഃ |
വാസാംസി ച പ്രകാശാനി
സമാവിധ്യന്ത വാനരാഃ || 5.57.26 ||

ഗിരിഗഹ്വരസംലീനോ
യഥാ ഗർജ്ജതി മാരുതഃ |
ഏവം ജഗർജ്ജ ബലവാൻ
ഹനുമാൻ മാരുതാത്മജഃ || 5.57.27 ||

തമദ്രഘനസങ്കാശ -
മാപതന്തം മഹാകപിം |

ദൃഷ്ട്വാ തേ വാനരാഃ സർവേ
തസ്ഥുഃ പ്രാഞ്ജലയസ്കദാ ||5.57.28 ||

തതസ്തു വേഗവാൻ വീരോ
ഗിരേർഗിരിനിഭഃ കപിഃ |
നിപപാത ഗിരേസ്സസ്യ
ശിഖരേ പാദപാകുലേ ||5.57.29 ||

ഹർഷേണാപൂർയമാണോസൗ
രദ്യേ പർവതനിർത്യാരേ |
ഛിന്നപക്ഷ ഇവാകാശാത്
പപാത ധരണീധരഃ ||5.57.30 ||

തതസ്തേ പ്രീതമനസഃ
സർവേ വാനരപുംഗവാഃ |
ഹനുമന്തം മഹാത്മാനം
പരിവാർയോപതസ്ഥിരേ ||5.57.31 ||

പരിവാർയ ച തേ സർവേ
പരാം പ്രീതിമുപാഗതാഃ |
പ്രഹൃഷ്ടവദനാഃ സർവേ
തമാഗതമുപാഗമൻ ||5.57.32 ||

ഉപായനാനി ചാദായ
മൂലാനി ച ഫലാനി ച |
പ്രത്യർചയൻ ഹരിശ്രേഷ്ഠം
ഹരയോ മാരുതാത്മജം ||5.57.33 ||

വിനേദൂർമുദിതാഃ കേചിത്
കേചിത് കിലകിലാം തമാ |

ഹൃഷ്ടാഃ പാദപശാവാശ്ച
ആനിൻയൂർവാനരർഷഭാഃ || 5.57.34 ||

ഹനുമ്മാസ്തു ഗുരുൻ വൃദ്ധാ -
ജ്ഞാബ്ബവത്പ്രമുഖാസ്തുഭാ |
കുമാരമംഗദം ചൈവ
സോവന്ദത മഹാകപിഃ || 5.57.35 ||

സ താഭ്യാം പുജിതഃ പുജ്യഃ
കപിഭിശ്ച പ്രസാദിതഃ |
ഭൃഷ്ടാ ദേവീതി വിക്രാന്തഃ
സങ്ഷേപേണ ന്യവേദയത് || 5.57.36 ||

നിഷസാദ ച ഹസ്തേന
ഗൃഹീത്യാ വാലിനഃ സുതം |
രമണീയേ വനോദ്ദേശേ
മഹേന്ദ്രസ്യ ഗിരേസ്തുഭാ || 5.57.37 ||

ഹനുമ്മാനബ്രവീത് പുഷ്ട -
സ്തുഭാ താൻ വാനരർഷഭാൻ |
അശോകവനികാസംസ്ഥാ
ഭൃഷ്ടാ സാ ജനകാത്മജാ || 5.57.38 ||

രക്ഷ്യമാണാ സുഘോരാഭി
രാക്ഷസീഭിരനിന്ദിതാ |
ഏകവേണീധരാ ബാലാ
രാമദർശനലാലസാ || 5.57.39 ||

ഉപവാസപരിശ്രാന്താ
മലിനാ ജടീലാ കൃശാ |

തതോ ദൃഷ്ടേതി വചനം
മഹാർഥമമൃതോപമം ||5.57.40 ||

നിശമ്യ മാരുതേഃ സർവേ
മുദിതാ വാനരാഭവൻ |
ക്ഷേപ്യന്ത്യന്യേ നദന്ത്യന്യേ
ഗർജന്ത്യന്യേ മഹാബലാഃ ||5.57.41 ||

ചക്രൂഃ കിലകിലാമന്യേ
പ്രതിഗർജന്തി ചാപരേ |
കേചിദുച്ഛിതലാംഗുലാഃ
പ്രഹൃഷ്ടാഃ കപികുഞ്ജരാഃ ||5.57.42 ||

ആയതാഞ്ചിതദീർഘാണി
ലാംഗുലാനി പ്രവിവ്യധുഃ |
അപരേ തു ഹനുമന്തം
ശ്രീമന്തം വാനരോത്തമം ||5.57.43 ||

ആപ്സത്യ ഗിരിശൃംഗേഷു
സംസ്തുശന്തി സു ഹർഷിതാഃ |
ഉക്തവാക്യം ഹനുമന്ത -
മംഗദസ്തു തദാബ്രവീത് ||5.57.44 ||

സർവേഷാം ഹരിവീരാണാം
മധ്യേ വാചമനുത്തമാം |
സന്ത്യേ വീർയേ ന തേ കശ്ചിത്
സമോ വാനര വിദ്യതേ ||5.57.45 ||

യദവപ്സത്യ വിസ്തീർണം
സാഗരം പുനരാഗതഃ |

ജീവിതസ്യ പ്രദാതാ ന -
സ്ത്വമേകോ വാനരോത്തമ ||5.57.46 ||

ത്വത്പ്രസാദാത് സമേഷ്യാമഃ
സിദ്ധാർഥാ രഘവേണ ഹ |
അഹോ സ്വാമിനി തേ ഭക്തി -
രഹോ വീര്യമഹോ ധൃതിഃ ||5.57.47 ||

ദിഷ്ട്യാ ദൃഷ്ട്യാ ത്വയാ ദേവീ
രാമപത്നീ യശസിനീ |
ദിഷ്ട്യാ ത്യക്ഷ്യതി കാകുത്സ്മഃ
ശോകം സീതാവിയോഗജം ||5.57.48 ||

തത്ത്വോംഗദം ഹനുമന്തം
ജാംബവന്തം ച വാനരാഃ |
പരിവാർയ പ്രമുദിതാ
ഭേജിരേ വിപുലാഃ ശിലാഃ ||5.57.49 ||

ഉപവിഷ്ട്യാ ഗിരേസ്തസ്യ
ശിലാസു വിപുലാസു തേ |
ശ്രോതുകാമാഃ സമുദ്രസ്യ
ലഘനം വാനരോത്തമാഃ ||5.57.50 ||

ദർശനം ചാപി ലങ്കായാഃ
സീതായാ രാവണസ്യ ച |
തസ്ഥുഃ പ്രാഞ്ജലയഃ സർവേ
ഹനുമദ്വദനോൻമുഖാഃ ||5.57.51 ||

തസ്ഥൗ തത്രാംഗദഃ ശ്രീമാൻ
വാനരൈർബഹുഭിർവൃതഃ |

ഉപാസ്യമാനോ വിബുധൈ -
ർദിവി ദേവപതിർയഥാ || 5.57.52 ||

ഹനുമതാ കീർത്തിതതാ യശസ്വിനാ
തഥാഗദേനാഗദബദ്ധബാഹുനാ |
മുദാ തദാധ്യാസിതമുനതം മഹ -
ൻമഹീധരാഗ്രം ജ്വലിതം ശ്രിയാദവത് || 5.57.53 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
സുന്ദരകാണ്ഡേ സപ്തപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||